

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socias i Bartomeu Abrines Llabrés**

1. Competències clau associades a la vostra matèria

Marcau les que treballareu (tant les que us venen per currículum com d'altres), la justificació és recomanable.

Competències clau	Sí/No
1. Comunicació lingüística	X
2. Matemàtica, en ciència i tecnologia	
3. Digital	X
4. Aprendre a aprendre	X
5. Socials i cíviques	X
6. Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor	X
7. Consciència i expressions culturals	X

2. Objectius

Els objectius específics que fixa el currículum de llengua i literatura catalanes per a 1r de batxillerat (Decret 35/2015 del Govern de les Illes Balears) són els següents:

1. Emprar sempre, tant el professorat com l'alumnat, la llengua catalana a nivell oral i escrit d'acord amb la normativa i el Projecte Lingüístic de Centre.
2. Comprendre i crear missatges orals i escrits amb adequació, coherència, cohesió i correcció, mitjançant l'aplicació dels coneixements sobre el funcionament de la llengua i les normes d'ús lingüístic, per a propòsits acadèmics i socials.
3. Fer un ús correcte de les normes que regulen l'ortografia, la morfologia, la sintaxi i el lèxic.
4. Comprendre els factors socials i legals que condicionen el contacte entre llengües.
5. Conèixer la realitat plurilingüe i multicultural del món d'avui, posant especial atenció a les Illes Balears, a l'Estat espanyol i a Europa i valorar les varietats de la llengua i la diversitat lingüística al món com una riquesa cultural i personal.
6. Emprar tant les fonts impreses com les digitals per obtenir, seleccionar i transmetre informació per produir treballs acadèmics amb rigor claredat i coherència.
7. Manifestar una actitud receptiva, interessada i de confiança en la pròpia capacitat d'aprenentatge i d'ús de les llengües i participar activament en el control i avaluació del propi aprenentatge i el dels altres.
8. Conèixer les característiques generals dels períodes més representatius de la literatura catalana, com també saber-ne contextualitzar els autors i les obres més destacades.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

9. Analitzar i comentar, des del punt de vista formal i del contingut, textos en prosa i en vers, de qualsevol tipologia i fer de la lectura una forma d'enriquiment personal i d'obertura al món.
10. Valorar la importància d'usar el registre lingüístic adequat a cada situació comunicativa.
11. Aplicar tècniques i estratègies (resum, esquema, mapa conceptual, esborrany...) per afavorir l'aprenentatge i optimitzar l'estudi.

3. Continguts.

Els continguts que estableix el currículum com a obligatoris per a 1r de batxillerat són:

Bloc 1: Comunicació oral: escoltar i parlar

- La comunicació oral no espontània en l'àmbit acadèmic. El seu procés i la situació comunicativa.
- Textos expositius i argumentatius orals.
- Els gèneres textuais orals propis de l'àmbit acadèmic.
- Comprensió i producció de textos orals procedents dels mitjans de comunicació social. Recursos.

Bloc 2: Comunicació escrita: llegir i escriure

- La comunicació escrita en l'àmbit acadèmic.
- Comprensió, producció i organització de textos expositius escrits de l'àmbit acadèmic.
- Comprensió, producció i organització de textos escrits procedents dels mitjans de comunicació social: gèneres informatius i d'opinió i publicitat.
- Procediments per a l'obtenció, tractament i avaluació de la informació procedent de fonts impreses i digitals.

Bloc 3: Coneixement de la llengua

- *La paraula*
- El substantiu. Caracterització morfològica, sintàctica i semàntica.
- L'adjectiu. Caracterització morfològica, sintàctica i semàntica.
- El verb. La flexió verbal. La perífrasi verbal.
- El pronom. Tipologia i valors gramaticals.
- Els determinants. Tipologia i usos.
- Reconeixement de les diferències entre pronoms i determinants.
- *Les relacions gramaticals*
- Observació, reflexió i explicació de les estructures sintàctiques simples i complexes. Connexions lògiques i semàntiques en els textos.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

- *El discurs*
- Normes ortogràfiques i gramaticals.
- Observació, reflexió i explicació de les diferents formes d'organització textual.
- Reconeixement i explicació de les propietats textuais. Els procediments. La modalitat.
- *Varietats de la llengua*
- Coneixement i explicació de la pluralitat lingüística d'Espanya. Orígens històrics.
- Reconeixement i explicació de les varietats funcionals de la llengua.

Bloc 4: Educació literària

- Estudi de les obres més representatives de la literatura catalana des de l'edat mitjana fins al segle XIX, a través de la lectura i l'anàlisi de fragments o obres completes significatives.
- Anàlisi de fragments o obres completes significatives des de l'edat mitjana al segle XIX, també identifica les seves característiques temàtiques i formals i les relaciona amb el context, el moviment, el gènere a què pertany i l'obra de l'autor i constata l'evolució històrica de temes i formes.
- Interpretació crítica de fragments o obres significatives des de l'edat mitjana al segle XIX i detecta les idees que manifesten la relació de l'obra amb el seu context històric, artístic i cultural.
- Planificació i elaboració de treballs acadèmics escrits o presentacions sobre la literatura des de l'edat mitjana fins al segle XIX, mitjançant l'obtenció de la informació de fonts diverses i l'aportació d'un judici crític personal i argumentat amb rigor.
- Desenvolupament de l'autonomia lectora i estimació per la literatura com a font de plaer i de coneixement d'altres mons, temps i cultures.
- Composició de textos escrits amb intenció literària i consciència d'estil.

4. Temporalització

Els continguts indicats en l'apartat anterior no es treballaran de manera seqüencial, sinó que s'alternarà el treball dels continguts d'educació literària amb els de coneixement de la llengua, més conceptuals, mentre que en cada avaluació es realitzaran diferents tasques de treball de l'expressió i la comprensió orals i escrites (amb textos expositius i argumentatius propis de l'àmbit acadèmic i dels mitjans de comunicació).

Aquest curs l'escenari de docència arran de la Covid-19 torna a ser de presencialitat total, per la qual cosa no cal preveure classes a distància per videoconferència.

Per a l'àrea de Llengua i literatura catalanes del primer curs de batxillerat es destinen 2 hores i mitja setmanals. Això obliga a una coordinació amb el professor de llengua castellana que imparteixi aquesta matèria en aquest mateix curs.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

La següent temporització és indicativa.

De tota manera, cal indicar que hi ha continguts, eminentment de caràcter procedimental, que no es consignen a continuació perquè s'han de treballar conjuntament amb els continguts de caràcter conceptual, per la qual cosa es treballaran cada avaluació. Ens referim concretament als següents:

- Comprensió i producció de textos orals i escrits procedents dels mitjans de comunicació social.
- Procediments per a l'obtenció, tractament i avaluació de la informació procedent de fonts impreses i digitals.
- Planificació i elaboració de treballs acadèmics escrits o presentacions sobre la literatura des de l'edat mitjana fins al segle XIX, mitjançant l'obtenció de la informació de fonts diverses i l'aportació d'un judici crític personal i argumentat amb rigor.
- Desenvolupament de l'autonomia lectora i estimació per la literatura com a font de plaer i de coneixement d'altres mons, temps i cultures.
- Composició de textos escrits amb intenció literària i consciència d'estil.

1a avaluació

Comunicació oral

- Textos expositius orals de l'àmbit acadèmic

Comunicació escrita

- Textos expositius escrits de l'àmbit acadèmic

Coneixement de la llengua

- El discurs
- Repàs de les principals normes ortogràfiques
- Propietats textuais
- Àmbits d'ús i tipus de text
- Formes d'organització textual

Educació literària

- Els elements formals de la narrativa, el teatre i la poesia.
- Naixement i expansió de la llengua (segles VIII-XIII).
- Les primeres manifestacions literàries. El llenguatge poètic.
- Els trobadors i els joglars.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

- L'amor cortès
- Modalitats poètiques
- Els nostres trobadors
- La poesia entre els trobadors i Ausiàs Marc

2a avaluació

Comunicació oral

- La comunicació oral: la situació comunicativa
- Textos argumentatius orals de l'àmbit acadèmic

Comunicació escrita

- La comunicació escrita: la situació comunicativa
- Textos expositius escrits de l'àmbit acadèmic

Coneixement de la llengua

- La paraula
- El substantiu. Caracterització morfològica, sintàctica i semàntica.
- L'adjectiu. Caracterització morfològica, sintàctica i semàntica.
- El verb. La flexió verbal. La perífrasi verbal.
- El pronom. Tipologia i valors gramaticals.
- Els determinants. Tipologia i usos.
- Reconeixement de les diferències entre pronoms i determinants.

Educació literària

- L'expansió de la llengua als segles XIII i XIV
- La Cancelleria Reial. El llenguatge solemne
- Els joglars i les cançons de gesta
- Prosa historiogràfica. Les quatre grans cròniques
- *Llibre dels feits* o Crònica de Jaume I, el Conqueridor.
- *Llibre del rei en Pere d'Aragó e dels seus antecessors*
- La *Crònica* de Ramon Muntaner
- *Crònica* de Pere III el Cerimoniós
- Naixement de la prosa literària
- Prosa didàctica, religiosa i moralitzant
- Els gèneres i recursos
- Ramon Llull
- Arnau de Vilanova

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

- Francesc Eiximenis
- Sant Vicenç Ferrer
- Literatura satírica
- Anselm Turmeda

3a avaluació

Comunicació oral

- Textos orals procedents dels mitjans de comunicació social

Comunicació escrita

- Textos escrits procedents dels mitjans de comunicació social

Coneixement de la llengua

- Les relacions gramaticals
- Observació, reflexió i explicació de les estructures sintàctiques simples i complexes. Connexions lògiques i semàntiques en els textos.
- Varietats de la llengua
- Coneixement i explicació de la pluralitat lingüística d'Espanya. Orígens històrics.
- Reconeixement i explicació de les varietats funcionals de la llengua.

Educació literària

- El prehumanisme i la llengua: La Cancelleria Reial
- L'esperit humanista
  - Antoni Canals
  - Bernat Metge
    - *Lo somni*
- La literatura narrativa
  - Les noves rimades i la codolada
  - La novel·la
- La novel·la cavalleresca
  - *Curial e Güelfa*
  - *Tirant lo Blanc*
- El segle XV. La normalitat plena de la llengua
- La modernitat de la poesia
  - Ausiàs Marc
- La poesia a la València del segle XV. Tendències literàries
  - Jaume Roig i l'*Espill*

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socias i Bartomeu Abrines Llabrés**

- o Joan Roís de Corella
- o La llengua als segles XVI, XVII i XVIII. El procés de substitució lingüística
- El concepte de Decadència
  - o Característiques de la literatura de la Decadència
  - o La literatura dels segles XVI i XVII
  - o El Renaixement
  - o El Barroc
  - o El XVIII
    - La Il·lustració
  - o La poesia, la prosa i el teatre
  - o La literatura popular i populista
  - o Les Rondalles

5. Enfocaments metodològics

Com aprenen les persones?

La concepció de l'aprenentatge com un procés de transvasament de coneixements del professor als estudiants, que serien considerats com a recipients buits és actualment inacceptable. D'acord amb aquesta concepció, la tasca del professorat es limitaria a exposar amb detall i claredat els coneixements que desitja que aprenguin els seus alumnes, mentre que la d'aquests seria atendre les explicacions. Hem de buscar, per tant, un nou model d'aprenentatge, basat en els principis següents:

- La memòria de l'alumne i les seves estratègies de processament interaccionen amb els estímuls que rep de l'entorn, i ho fan seleccionant unes dades i ignorant-ne unes altres. D'aquesta manera, els alumnes entenen allò que seleccionen quan atenen determinats aspectes del que veuen i senten.
- La dada seleccionada per l'alumne no posseeix, per si mateixa, significat. El significat que el professor li atribueix no es transfereix a l'alumne perquè aquest senti les seves paraules.
- Qui aprèn:
  - Genera vincles entre aquesta informació i aquelles parts de la seva memòria que són considerades rellevants per a ell.
  - Extreu informació de la memòria i l'usa per construir activament significats a partir de les dades.
  - Pot contrastar els significats construïts amb la memòria i l'experiència sensorial i gravar les seves construccions en la memòria.

És important que els alumnes i les alumnes siguin capaços de relacionar les idees que elaboren amb les que tenen, amb les experiències i les situacions que viuen en el món que els envolta i amb les persones les idees de les quals valoren.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

Canvi conceptual i metodològic en l'aprenentatge de la llengua

L'aprenentatge és dinàmic: els estudiants passen del seu estat actual de coneixement a un estat de coneixement més ampli, coherent i profund dels coneixements lingüístics i literaris. Per tal d'aconseguir-ho, la figura del professor és d'especial rellevància.

El paper del professorat és el d'un conductor i dinamitzador del treball i la investigació de l'alumnat. Ha de dissenyar i proposar les activitats amb les quals l'alumne podrà superar els obstacles que se li presenten en l'adquisició i l'aprofundiment dels seus coneixements.

El currículum és una proposta educativa que han d'elaborar els professors tenint en compte les diferències entre centres escolars i les condicions personals, materials i tècniques que donen suport a la realització. El currículum és un recurs per a tractar assumptes, enfocar problemes pràctics i actuar-hi amb criteri en la solució d'aquests.

Les situacions educatives apareixen com a processos interactius amb tres vèrtexs: l'alumne, que construeix significats; el contingut, sobre el qual s'opera la construcció, i el professor, que actua i intervé per facilitar el procés de construcció.

Aquest curs, tot i la situació pandèmica que encara hi ha, l'escenari serà de presencialitat total, el professors i els alumnes assistiran a classe i es desenvoluparan els continguts tal com està previst.

Atenció a la diversitat

El currículum que es proposa en aquest projecte permet respondre a la diversitat, que es manifesta en els centres educatius en tres àmbits interrelacionats: capacitat per a aprendre, motivació i interessos.

La capacitat per a aprendre no pot considerar-se com a sinònim de capacitat intel·lectual; també la motivació i els interessos són aspectes fonamentals perquè l'ajuda pedagògica que el professorat ha d'oferir sigui el més ajustada possible, de manera que incidesqui positivament en el desenvolupament de les persones. Això no comporta, no obstant, negar l'existència d'estudiants que manifesten dificultats i, a vegades, limitacions en la seva capacitat per a aprendre, i d'altres que progressen amb més rapidesa que els seus companys i que, de la mateixa manera, necessiten una resposta educativa que els permeti progressar segons les seves possibilitats. En aquests casos, les ajudes pedagògiques i les adaptacions curriculars constitueixen les mesures adequades per a garantir l'atenció educativa en cada cas.

No hem d'oblidar que la finalitat del batxillerat, com la de tota l'educació en general, és ajudar a formar persones capaces de manejar-se amb progressiva autonomia, tant en l'àmbit públic com en el privat. Això comporta contribuir al desenvolupament integral de la persona per, des del seu equilibri personal i afectiu, fomentar la integració social d'una manera crítica i creativa. Aquesta meta requereix una intervenció planificada, encaminada a aprofundir en les finalitats bàsiques de l'ESO.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socias i Bartomeu Abrines Llabrés**

El batxillerat ha de ser, per tant, una etapa en què els estudiants desenvolupen les capacitats per integrar-se en l'activitat social, ser ciutadans capaços d'exercir els seus deures, exercir els seus drets en una societat democràtica i mantenir actituds crítiques. Tot això contribuirà a formar persones capaces de viure en una societat cada vegada més multicultural, des del coneixement i l'estima de la cultura pròpia i la dels altres.

Metodologies actives	Utilitzo les marcades amb una x
<i>Treball cooperatiu:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Estructures - Dinàmiques - Quadern d'equip	
<i>Treball per projectes</i>	
<i>Gamificació (especifica quins)</i>	
<i>Tasques enriquides</i>	
<i>Rutines de pensament</i>	
<i>Aprenentatge basat en problemes, reptes</i>	
<i>Flipped Classroom</i>	
<i>Altres (especifica)</i>	

6. Avaluació

6.1. Criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables

A continuació indicam els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluables que indica el currículum de 1r de batxillerat segons els blocs de continguts.

Bloc 1: Comunicació oral: escoltar i parlar

1. Que l'alumne s'expressi amb un català propi del nivell educatiu tant oral com escrit.

1. Exposar oralment un tema especialitzat amb rigor i claredat, documentar-se en fonts diverses, organitzar la informació mitjançant esquemes, seguir un ordre preestablert i utilitzar les tècniques d'exposició oral i les tecnologies de la informació i la comunicació.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socias i Bartomeu Abrines Llabrés**

1.1. Fa exposicions orals sobre temes especialitzats, consulta fonts d'informació diversa, utilitza les tecnologies de la informació i segueix un ordre prèviament establert.

1.2. S'expressa oralment amb fluïdesa, amb l'entonació, el to, timbre i velocitat adequats a les condicions de la situació comunicativa.

1.3. Ajusta la seva expressió verbal a les condicions de la situació comunicativa: tema, àmbit discursiu, tipus de destinatari, etc., empra un lèxic precís i especialitzat i evita l'ús de col·loquialismes, falques i paraules comodí.

1.4. Avalua les seves pròpies presentacions orals i les dels companys, detecta les dificultats estructurals i expressives i dissenya estratègies per millorar les seves pràctiques orals i progressar en l'aprenentatge autònom.

2. Sintetitzar per escrit el contingut de textos orals de caràcter expositiu i argumentatiu sobre temes especialitzats, conferències, classes, xerrades, videoconferències,..., discriminar la informació rellevant i accessòria i utilitzar l'escolta activa com un mitjà d'adquisició de coneixements.

2.1. Sintetitza per escrit textos orals de caràcter expositiu, de temes especialitzats i propis de l'àmbit acadèmic, i discrimina la informació rellevant.

2.2. Reconeix les diferents formes d'organització del contingut en una exposició oral sobre un tema especialitzat propi de l'àmbit acadèmic o de divulgació científica i cultural, analitza els recursos verbals i no verbals emprats per l'emissor i els valora en funció dels elements de la situació comunicativa.

2.3. Escolta de manera activa, pren notes, i planteja preguntes amb la intenció d'aclarir idees que no ha comprès en una exposició oral.

3. Extreure informació de textos orals i audiovisuals dels mitjans de comunicació, reconèixer-ne la intenció comunicativa, el tema, l'estructura del contingut, identificar-ne els trets propis del gènere periodístic, els recursos verbals i no verbals emprats i valorar-ne críticament la forma i el contingut.

3.1. Reconeix els trets propis dels principals gèneres informatius i d'opinió procedents dels mitjans de comunicació social.

3.2. Analitza els recursos verbals i no verbals utilitzats per l'emissor d'un text periodístic oral o audiovisual i en valora críticament la forma i el contingut.

Bloc 2: Comunicació escrita: llegir i escriure

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

1. Desenvolupar per escrit un tema del currículum amb rigor, claredat i correcció ortogràfica i gramatical, mitjançant l'ús de diferents estructures expositives (comparació, problema-solució, enumeració, causa-conseqüència, ordenació cronològica...), i utilitzar els recursos expressius adequats a les condicions de la situació comunicativa.

1.1. Desenvolupa per escrit un tema del currículum amb rigor, claredat i correcció ortogràfica i gramatical.

1.2. Ajusta la seva expressió verbal a les condicions de la situació comunicativa: tema, àmbit discursiu, tipus de destinatari, etc., mitjançant l'ús d'un lèxic precís i especialitzat i s'han d'evitar l'ús de col·loquialismes, falques i paraules comodí.

1.3. Avalua les seves pròpies produccions escrites i les dels companys, reconeix les dificultats estructurals i expressives i dissenya estratègies per millorar-ne la redacció i avançar en l'aprenentatge autònom.

2. Sintetitzar el contingut de textos expositius i argumentatius de tema especialitzat i discriminar la informació rellevant i accessòria i utilitzar la lectura com un mitjà d'adquisició de coneixements.

2.1. Comprèn textos escrits de caràcter expositiu de tema especialitzat, propis de l'àmbit acadèmic o de divulgació científica i cultural, n'identifica el tema i l'estructura.

2.2. Sintetitza textos de caràcter expositiu, de tema especialitzat, propis de l'àmbit acadèmic, i distingeix les idees principals i secundàries.

2.3. Analitza els recursos verbals i no verbals presents en un text expositiu de tema especialitzat i els valora en funció dels elements de la situació comunicativa: intenció comunicativa de l'autor, tema i gènere textual.

3. Llegir, comprendre i interpretar textos periodístics i publicitaris de caràcter informatiu i d'opinió, reconèixer la intenció comunicativa, identificar els trets propis del gènere, els recursos verbals i no verbals emprats i valorar-ne de manera crítica la forma i el contingut.

3.1. Resumeix el contingut de textos periodístics escrits informatius i d'opinió, discrimina la informació rellevant, reconeix el tema i l'estructura del text i en valora críticament la forma i el contingut.

3.2. Interpreta diversos anuncis impresos, n'identifica la informació i la persuasió, reconeix els elements que utilitza l'emissor per seduir el receptor, en valora críticament la forma i el contingut i rebutja les idees discriminatòries.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

4. Fer treballs d'investigació sobre temes del currículum o de l'actualitat social, científica o cultural, planificar-ne la realització, obtenir la informació de fonts diverses i utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a la seva realització, avaluació i millora.

4.1. Fa treballs d'investigació planificant la seva realització, en fixa els seus propis objectius, n'organitza la informació en funció d'un ordre predefinit, en revisa el procés d'escriptura per millorar el producte acabat i arriba a conclusions personals.

4.2. Utilitza les tecnologies de la informació i la comunicació per documentar-se, consulta fonts diverses, n'avalua, en contrasta, en selecciona i organitza la informació rellevant mitjançant fitxes resum.

4.3. Respecta les normes de presentació de treballs escrits: organització en epígrafs, procediments de cita, notes a peu de pàgines, bibliografia.

4.4. Utilitza les tecnologies de la informació i la comunicació per a la realització, l'avaluació i la millora de textos escrits propis i aliens.

Bloc 3: Coneixement de la llengua

1. Aplicar sistemàticament els coneixements sobre les diferents categories gramaticals en la realització, l'autoavaluació i la millora dels textos orals i escrits, prenent consciència de la importància del coneixement gramatical per a l'ús correcte de la llengua.

1.1. Revisa i millora textos orals i escrits propis i aliens, en reconeix i explica incorreccions de concordança, règim verbal, ambigüitats semàntiques, etc.

1.2. Utilitza la terminologia gramatical adequada per a l'explicació lingüística dels textos.

2. Reconèixer i identificar els trets característics de les categories gramaticals: substantiu, adjectiu, verb, pronoms, articles i determinants, i explicar-ne els usos i valors en els textos.

2.1. Identifica i explica els usos i valors del substantiu en un text, el relaciona amb la intenció comunicativa de l'emissor i tipologia textual seleccionada, així com amb altres components de la situació comunicativa: audiència i context.

2.2. Reconeix i explica els usos i valors de l'adjectiu en un text, el relaciona amb la intenció comunicativa de l'emissor i tipologia textual seleccionada, així com amb altres components de la situació comunicativa: audiència i context.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

2.3. Distingeix i explica els usos i valors del verb en un text, el relaciona amb la intenció comunicativa de l'emissor i tipologia textual seleccionada, així com amb altres components de la situació comunicativa: audiència i context.

2.4. Coneix i explica els usos i valors dels pronoms en un text, el relaciona amb la intenció comunicativa de l'emissor i la tipologia textual seleccionada, així com amb altres components de la situació comunicativa: audiència i context.

2.5. Identifica i explica els usos i valors de l'article determinat i indeterminat i de tot tipus de determinants, relaciona la seva presència o absència amb la intenció comunicativa de l'emissor i la tipologia textual seleccionada, així com amb altres components de la situació comunicativa: audiència i context.

3. Aplicar progressivament els coneixements sobre estructures sintàctiques dels enunciats per a la realització, l'autoavaluació i la millora de textos orals i escrits, prenent consciència de la importància del coneixement gramatical per a l'ús correcte de la llengua.

3.1. Reconeix l'estructura sintàctica de l'oració simple i explica la relació entre els diferents grups de paraules.

3.2. Identifica les oracions actives, passives i impersonals, i en contrasta les diferències entre aquestes en funció de la intenció comunicativa del text en el qual apareixen.

3.3. Coneix i explica el funcionament de les oracions subordinades substantives en relació amb el verb de l'oració principal.

3.4 Distingeix i explica el funcionament de les oracions subordinades de relatiu i identifica l'antecedent al qual modifiquen.

3.5. Enriqueix els seus textos orals i escrits, n'incorpora progressivament diferents estructures sintàctiques variades i aplica els coneixements adquirits per a la revisió i millora d'aquests textos.

4. Reconèixer els trets propis de les diferents tipologies textuales, identificar la seva estructura i els trets lingüístics més importants en relació amb la intenció comunicativa.

4.1. Reconeix i explica els trets estructurals i lingüístics dels textos narratius, descriptius, expositius i argumentatius.

4.2. Analitza i explica els trets formals d'un text en els plans morfosintàctic, lexicosemàntic i pragmaticotextual, relaciona el seu ús amb la intenció comunicativa de l'emissor i la resta de condicions de la situació comunicativa.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

5. Aplicar els coneixements adquirits per a l'elaboració de discursos orals o escrits amb adequada coherència i cohesió.

5.1. Incorpora els diferents procediments de cohesió textual a la seva pròpia producció oral i escrita.

5.2. Identifica, analitza i interpreta les formes gramaticals que fan referència al context temporal i espacial i als participants en la comunicació.

5.3. Valora els recursos expressius emprats per l'emissor d'un text en funció de la seva intenció comunicativa i de la resta dels elements de la situació comunicativa, diferencia i explica les marques d'objectivitat i de subjectivitat i els diferents procediments gramaticals d'inclusió de l'emissor en el text.

6. Conèixer i emprar fonts d'informació impresa o digital per resoldre dubtes sobre l'ús correcte de la llengua i avançar en l'aprenentatge autònom.

6.1. Coneix i consulta fonts d'informació impresa o digital per resoldre dubtes sobre l'ús correcte de la llengua i per avançar en l'aprenentatge autònom.

7. Conèixer l'origen i l'evolució de les diferents llengües d'Espanya i les seves principals varietats dialectals, reconèixer i explicar els seus trets característics en manifestacions orals i escrites i valorar la diversitat lingüística com a part del patrimoni cultural del nostre país.

7.1. Explica, a partir d'un text, l'origen i evolució de les llengües d'Espanya, així com les seves principals varietats dialectals, les dels Països Catalans, i valora la diversitat lingüística com a part del nostre patrimoni cultural.

8. Reconèixer els diversos usos socials i funcionals de la llengua, mostrar interès per ampliar el seu propi repertori verbal i evitar els prejudicis i estereotips lingüístics.

8.1. Selecciona el lèxic i les expressions adequades en contextos comunicatius que exigeixen un ús formal de la llengua, i evita l'ús de col·loquialismes, imprecisions o expressions clixés.

8.2. Explica, a partir dels textos, la influència del medi social en l'ús de la llengua i identifica i rebutja els estereotips lingüístics que suposen una valoració pejorativa cap als usuaris de la llengua.

Bloc 4: Educació literària

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

1. Dur a terme l'estudi de les obres més representatives de la literatura catalana des de l'edat mitjana fins al segle XIX a través de la lectura i l'anàlisi de fragments o obres completes significatives.

1.1. Llegeix i analitza fragments i obres significatives des de l'edat mitjana al segle XIX.

2. Llegir i analitzar fragments o obres completes significatives des de l'edat mitjana al segle XIX, identificar-ne les seves característiques temàtiques i formals, relacionar-les amb el context, el moviment, el gènere a què pertany i l'obra de l'autor i constatar l'evolució històrica de temes i formes.

2.1. Identifica les característiques temàtiques i formals, les relaciona amb el context, moviment i gènere a què pertany i l'obra de l'autor.

2.2. Compara textos de diferents èpoques i constata l'evolució de temes i formes.

3. Interpretar críticament fragments o obres significatives des de l'edat mitjana al segle XIX i detectar les idees que manifesten la relació de l'obra amb el seu context històric, artístic i cultural.

3.1. Interpreta críticament fragments o obres significatives des de l'edat mitjana al segle XIX.

3.2. Detecta les idees que manifesten la relació de l'obra amb el seu context històric, artístic i cultural.

4. Planificar i elaborar treballs d'investigació escrits o presentacions sobre temes, obres o autors de la literatura des de l'edat mitjana fins al segle XIX, obtenir-ne la informació de fonts diverses i aportar un judici crític personal i argumentat amb rigor.

4.1. Planifica l'elaboració de treballs d'investigació escrits o presentacions sobre temes, obres o autors de la literatura des de l'edat mitjana fins al segle XIX.

4.2. Obté la informació de fonts diverses.

4.3. Argumenta amb rigor el seu propi judici crític.

6.2. Procediments d'avaluació

L'avaluació és un procés paral·lel a l'ensenyament-aprenentatge i té la funció bàsica d'informar sobre el grau d'acompliment dels objectius proposats, tant durant el seu desenvolupament com al final del procés.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

El procés d'avaluació consta de tres fases:

- * Avaluació inicial, que permet concretar els coneixements previs que té l'alumne sobre la matèria abans de començar una nova situació d'aprenentatge.
- * Avaluació formativa, que permet detectar els progressos o dificultats que afecten el procés d'ensenyament-aprenentatge. Se fa a partir de l'observació sistemàtica de l'evolució de cada alumne.
- * Avaluació sumativa, que permet saber si s'han aconseguit els objectius fixats.

El procés inclou també l'autoavaluació, que afecta tant el professorat, com l'alumnat. L'autoavaluació fa que l'alumne valori el propi procés d'aprenentatge. També s'aplicaran tècniques de coavaluació.

Combinarem diferents instruments d'avaluació, com ara l'observació sistemàtica, les diverses produccions dels alumnes, les activitats d'expressió oral, les proves específiques.

Tot i que l'avaluació dels conceptes, al batxillerat, té una importància força elevada, no deixarem de banda els continguts procedimentals i actitudinals. Per tant, s'avaluarà segons els criteris establerts amb anterioritat, però tenint en compte els estàndards d'avaluació, que constituïran els referents finals per determinar l'assoliment dels objectius.

6.3. Criteris de qualificació

Els criteris de qualificació de l'assignatura, aprovats pel departament, són els següents:

20% Expressió oral (llibres obligatoris, comentaris, exposicions diverses, procediments per a l'obtenció, tractament i avaluació de la informació procedent de fonts impreses i digitals...)

20% Comprensió lectora (exercicis de resum de textos, de comentari de textos, etc.)

30% Expressió escrita (prova específica i redaccions i exercicis diversos, procediments per a l'obtenció, tractament i avaluació de la informació procedent de fonts impreses i digitals, planificació i elaboració de treballs acadèmics escrits o presentacions sobre la literatura...)

30% Continguts generals: educació literatura; ortografia, gramàtica i sintaxi; varietats de la llengua

Els continguts generals s'avaluaran generalment a partir d'una prova escrita (normalment es pretén que se'n puguin fer dues per avaluació, però com a mínim se n'ha de fer una). És més difícil l'avaluació dels altres tipus de continguts. Pel que fa a expressió oral i expressió escrita es procurarà que cada avaluació s'elabori almenys un text oral i escrit evaluable. I pel que fa a la comprensió lectora que es faci cada avaluació un comentari de text evaluable.

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

Per avaluar els continguts de tipus més procedimental, es procurarà que també per trimestre hagin de fer treball de recerca que els obligui a cercar informació a partir de fonts, impreses i digitals, de procedència diversa. Aquests treballs poden estar lligats al treball dels continguts d'educació literària i coneixement de la llengua.

Per poder fer la mitjana s'ha de treure un mínim de 4 a cadascun dels apartats. La mitjana ha de ser igual o superior a 5.

Una bona/mala actitud i la demostració d'un bon/mal interès per l'assignatura poden fer canviar la nota de manera positiva o negativa.

La nota mitjana final de juny (avaluació ordinària) respondrà a la fórmula següent (sempre que almenys s'hagin aprovat dues avaluacions i una d'aquestes sigui la tercera): 20% (nota de la primera avaluació) + 30% (nota de la segona avaluació) + 50% (nota de la tercera avaluació). Si s'han suspès dues avaluacions o totes tres o la nota mitjana és negativa, s'haurà recuperar l'assignatura el setembre (avaluació extraordinària) amb la superació d'una prova final de continguts i d'expressió escrita.

Els alumnes que no assoleixin una nota positiva en l'avaluació ordinària diposaran d'una avaluació extraordinària el setembre amb la superació d'una prova final de continguts i d'expressió escrita.

A més, en cas que no haguessin demostrat d'haver llegit les lectures plantejades, hauran de mostrar-ho mitjançant una prova oral amb el professor.

Avui dia és molt fàcil copiar treballs a partir del que es troba a Internet. Aquesta activitat s'anomena *plagi*, i acadèmicament suposa una falta molt greu. Per tant, emprar aquesta estratègia per presentar treballs o activitats demanades pot suposar una nota de suspens en el treball.

6.4. Recuperació de les pendents

En aquesta assignatura no hi ha alumnes pendents.

6.5. Eines d'avaluació

Eines d'avaluació	Marca amb una x
Rúbriques	X
Carpeta d'aprenentatge	

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

Mapes mentals	X
Rutines de pensament	
Diari de camp	
Portafoli	
Coavaluació	
Qüestionaris	X
Altres (especifica)	

7. Mesures de reforç i suport

Es duran a terme activitats amb diferents grau de complexitat per donar atenció a la diversitat.

Entre les activitats programades cal destacar (concretar en funció de la matèria):

- El disseny d'activitats molt diverses per arribar als alumnes amb diferents estils d'aprenentatge i que indiquin la manera que l'alumne percep i interacciona (vídeos, esquemes, imatges, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, etc.).
- L'adaptació de les activitats al nivell curricular de cada alumne/a, des les altes capacitat a les necessitats educatives especials.
- Les particularitats de cada alumne es detallaran a l'informe NESE.

8. Sortides didàctiques, activitats extraescolars, projectes interdisciplinars

Entre les possibles activitats complementàries i extraescolars que se suggereixen, podem indicar les següents:

- Assistència al teatre.
- Participació al concurs literari organitzat al nostre institut en commemoració del Dia del Llibre.
- Participació a la marató fotogràfica relacionada amb la lectura de poesies, per celebrar el Dia del Llibre.
- Participació a col·loquis i conferències.
- Participació en les xerrades del Joves de Mallorca per la Llengua i en el Correllengua (si s'organitza)

PROGRAMACIÓ DE L'ÀREA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA

CURS: 1r BATXILLERAT

**Professors que la imparteixen: Antònia Esteva
Socías i Bartomeu Abrines Llabrés**

- Participació en certàmens literaris a què puguem ser convidats.
- Participació en la lectura de poemes que s'organitza durant la setmana del Dia del Llibre.
- Així mateix cal indicar que en cursos anteriors s'ha sol·licitat la participació en un projecte Arce relacionat amb la preparació i elaboració de rutes literàries d'autors mallorquins, el qual es duria a terme conjuntament amb diferents centres del Principat de Catalunya, Catalunya Nord, Aragó i País Valencià.

Cal indicar, de tota manera, que la situació de pandèmia segurament impedirà de fer moltes d'aquestes activitats.